

VILSTEREN

Dorpsvisie van 2015 tot ...

Colofon:

Stuurgroep Duurzaam Vilsteren Provincie Overijssel
Plaatselijk Belang Vilsteren Gemeente Ommen
Stimuland Saxion StadsLABE

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt
door financiële bijdragen van de Provincie
Overijssel en de gemeente Ommen

Email: duurzaamvilsteren@gmail.com

Vilsteren na 2014

Aanleiding

De Stuurgroep Duurzaam Vilsteren kwam tijdens de vergaderingen tot de conclusie dat de vele, vaak binnenskamers levende, gedachten over de toekomst van Vilsteren boven tafel zouden moeten komen. Hoewel de naam Stuurgroep Duurzaam Vilsteren doet vermoeden dat het hier gaat om zaken betreffende energie wilde de Stuurgroep dit verbreden met de duidelijke omschrijving van de betekenis van duurzaam namelijk: zowel sociaal, fysiek ruimtelijk en economisch volhoudbaar. En dat is nu dan ook precies de kern van het vraagstuk:

Vilsteren na 2014. Hoe houden we Vilsteren ook in de toekomst duurzaam en een fijn dorp om in te leven?

Vilsteren heeft last van de vergrijzing. Op dit moment heeft Vilsteren een zeer groot en actief verenigingsleven. Maar doordat jongeren meer en meer vertrekken uit Vilsteren, hebben dit verenigingsleven en de basisschool steeds meer moeite het hoofd boven water te houden. Hierdoor komt de vitaliteit van Vilsteren onder druk te staan. Om mensen te behouden voor het dorp is het van essentieel belang hiervoor de randvoorwaarden te weten en te werken aan oplossingen. De Stuurgroep Duurzaam Vilsteren besloot samen met de inwoners van Vilsteren aan de slag te gaan om tot een toekomstplan te komen. Een mooie subsidie van de provincie Overijssel in het kader van Maatschappelijke Initiatieven in Overijssel 2014, een kleine 3.000 euro gaf het nodige duwtje in de rug.

Informatie over het dorp

Het landelijk Vilsteren is een van de tien kernen van de gemeente Ommen en is gelegen aan de oude zuidelijke Vechtoever en aan de weg van Ommen naar Zwolle tussen Dalfsen en Ommen. De oudere bebouwing ligt voornamelijk tussen de open ruimten van de essen. Boerderijen zijn dominant aanwezig. Het merendeel van deze bebouwing ligt op het Landgoed Vilsteren dat eigenaar is van de grond. Door deze situatie is er een verwevenheid en wederzijdse afhankelijkheid tussen het dorp en het landgoed. Voor alle woningen gelegen op het landgoed wordt jaarlijks door de woningbezitters erfpacht betaald. Het grootste deel van het dorp heeft de officiële status van beschermd dorpsgezicht.

Het grotendeels katholieke Vilsteren telt momenteel 380 inwoners. Dit is de kern en de buitengebieden die volgens de gemeente tot Vilsteren behoren. De parochie die de buurtschappen Hessum, Gietmen, Vennenberg, Achterveld en een gedeelte van Dalmsholte omvat heeft circa 680 personen. Zij richten zich veelal op Vilsteren.

Stuurgroep Duurzaam Vilsteren

De Stuurgroep Duurzaam Vilsteren is begin februari 2013 ontstaan vanuit een bijeenkomst van het Plaatselijk Belang Vilsteren over duurzaamheid. De vele aanwezigen op die avond en de vele vragen en suggesties gaven de noodzaak aan een stuurgroep op te richten. Met als doel inhoudelijk met deze problematiek aan de slag te gaan. Aan de hand van de resultaten van de ingevulde enquête formulieren is in februari 2014 een energie café gehouden. Een goed bezochte bijeenkomst. Het belangrijkste onderwerp was kennis te delen over de vele mogelijkheden om energie te besparen. De resultaten van deze bijeenkomst werpen langzamerhand hun vruchten af. Maar, zoals eerder gesteld, duurzaamheid is meer dan energie besparen.

Thema's

Wat willen we met elkaar bereiken?

Met de constatering dat duurzaamheid voor het sociaal, fysiek ruimtelijk en economisch vol houdbaar houden van Vilsteren staat, is de Stuurgroep verder gegaan. Doel is om daadwerkelijke invulling te geven aan deze houdbaarheid.

Na een voorbereiding van enige maanden en met hulp van Stimuland vond op 21 januari 2015 en 4 februari 2015 een tweetal bijeenkomsten plaats in de kantine van de Voetbal Vereniging Vilsteren. Beide bijeenkomsten werden door vele inwoners bezocht. Daarnaast ook door een aantal mensen dat zich Vilstenaar voelt. Op 21 januari wisten 120 mensen de kantine te vinden. Over 8 verschillende (onderstaande) thema's werd, onder leiding van gespreksleiders, gesproken.

Wonen: hoe kan jong en oud in Vilsteren blijven wonen?

Energie en duurzaamheid: hoe kun je energie besparen?

Jongeren (t/m 25 jaar): hoe kun je je in Vilsteren vermaken en ontwikkelen?

Voorzieningen en diensten: hoe blijf je zelfstandig?

Reuring: hoe versterken we de sociale samenhang?

Zorg: hoe blijf je zelfredzaam en hoe kunnen we dit gezamenlijk organiseren?

Economie en ondernemerschap: wat is nodig om Vilsteren economisch vitaal te houden?

Ruimtelijke kwaliteit: hoe kunnen we blijven genieten van de mooie omgeving.

De aanwezigen legden in kleine groepen de vele ideeën, belemmeringen en soms ook oplossingen op tafel.

De Waardewijzer, ontwikkeld door Stimuland, werd als leidraad gebruikt.

Pers en de ambtenaar van de gemeente Ommen belast met de portefeuille kleine kernen waren ook aanwezig.

De tweede avond 4 februari werd bezocht door 75 mensen. Tijdens deze avond werd dieper ingegaan op de eerder genoemde thema's. Gespreksleiders gaven ook hier weer sturing aan de inhoudelijke discussies.

Belangrijk was om antwoorden over de voortgang boven tafel te krijgen over:

Wat willen we bereiken?

Wie hebben we bij de aangedragen ideeën nodig en waar is de expertise?

Wat kan iemand doen en wie wil wat doen?

Bij de afsluiting van deze avond kon door de diverse groepen worden gemeld dat er al mooie initiatieven waren aangedragen en dat zich ook al een aantal mensen beschikbaar hebben gesteld om met deze punten aan de slag te gaan.

Prioriteit

Wat gaan we doen?

De uitvoering wordt nu opgepakt waarbij we ons realiseren dat niet alles gelijktijdig kan worden gedaan. Bij de uitvoering zullen de deelnemers van de beide bijeenkomsten, voor zover deze dit kenbaar hebben gemaakt, worden betrokken. Ook zullen partijen van buitenaf, indien relevant, bij de voortgang worden betrokken.

Bij de verdere uitvoering heeft de Stuurgroep de onderwerpen een prioriteit gegeven. In het bijgevoegd stroomschema wordt verder op de inhoud en op de uitvoering ingegaan. Duidelijk is wel geworden dat beschikbare en financieel toegankelijke woningen een zeer belangrijk punt is. De veranderende behoefte van de mensen vertaalt zich ook vaak in de vraag naar andere type woningen. Woningen met grote tuinen bv zijn niet altijd langer meer vanzelfsprekend. Ook het punt: koop- of huurwoning verdient aandacht. Daarnaast kan de te betalen erfpacht een belemmering zijn omdat onduidelijkheden, transparantie en onbekendheid hierover tijdens de gesprekken naar boven kwamen.

Prioriteit 1

Wonen

Er is vraag naar betaalbare koop- en huurwoningen waarbij diversiteit belangrijk is. De omvang van het perceel kan belangrijk zijn. Ook vanwege veranderende sociale en financiële omstandigheden. Onduidelijkheden, transparantie en onbekendheid van de te betalen erfpacht vragen om opheldering.

Energie en duurzaamheid

Verdere bewustwording van vermindering en efficiënt energie gebruik via persoonlijke benadering, collectieve inkoop en zonnepanelen.
Een zonneveld met panelen op de grond of op grote daken.

Jongeren

Aanleg van een multifunctioneel (sport) veld bv bij de school.
Evenals een speelbos en een crossbaan in het dorp.

Voorzieningen, diensten en reuring

Een (digitaal) dorpscafé en een website voor Vilsteren met alle informatie, nieuwtjes, prikbord en ideeën, vraag en aanbod etc.

Zorg

Het opzetten van een vrijwilligersnetwerk om hierdoor ondersteuning te bieden aan de samenleving.

Ruimtelijke kwaliteit

Het fietspad Vilsterseweg verbeteren.

Prioriteit 2

Energie en duurzaamheid

Bladkorven plaatsen en mogelijkheden delen over het hergebruik van groen afval, oud papier, metaal en snoeihout.

Voorzieningen, diensten en reuring

Een echt dorpscafé voor ontmoetingen van Vilstenaren (jong en oud).

Zorg

Gezamenlijk infoblad/website met vraag/aanbod betr. tuinklusjes, carpoolen, boodschappen doen, koffiedrinken etc.

Economie en ondernemerschap

Mogelijkheden tot uitbreiding werkgelegenheid d.m.v. nieuwe kleinschalige ondernemingen.
Ook t.b.v. het toerisme

Prioriteit 3

Ruimtelijke kwaliteit

Aanleg van een fietspad langs de Vilsterse Allee

Prioriteit 4

Energie en Duurzaamheid

Waterenergie uit bv De Vecht
Warmte terugwinning uit melk

VILSTEREN

Dorpsvisie van 2015 tot ...

Thema 1: WONEN

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen

1 Betaalbare koop- en/ of huurwoningen realiseren. (denk hierbij aan bestaande woningen en boerderijen) en meer diversiteit in het aanbod.

Doorstroming mogelijkheden onderzoeken.

Transparantie, hoogte erfpacht, erfpacht in relatie tot hypotheek.

Concrete eerste stappen

Inventariseren en doelgroep aangeven van jongeren en ouderen die in Vilsteren willen wonen.

Onderzoek doen om de problematiek beter in beeld te krijgen.

Wie/wat hebben we nodig

Een lijst met namen van jongeren en ouderen.

Visie en beleid landgoed Vilsteren. De gemeente.

Informatie startpunt wat zijn de mogelijkheden. (erfpacht i.c.m. hypotheek en wetgeving)

Plaatselijk belang.

De particuliere bewoners, die kleiner willen wonen.

Woningbouwver. i.v.m. huur woningen.

Waar is de expertise

Landgoed Vilsteren

Stimuland met kennis en kunde.

Gemeente Ommen.

Eigen vakkundig inbreng.

Woningbouwvereniging.

Bank in relatie met erfpacht-hypotheek.

Windesheim / Saxion (onderzoek?)

Prioriteit

P-1

Wie kan/wil wat doen

Jongeren die zich inschrijven bij Landgoed Vilsteren en Plaatselijk Belang.

Thema 2: ENERGIE EN DUURZAAMHEID

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen

2 Blad ophalen, korven plaatsen,

Mogelijkheden delen hergebruik groen afval, oud papier, metaal, snoeihout.

Concrete eerste stappen

Hout uit landschap voor dorpskachels. (onderzoek is in volle gang)

Wie/wat hebben we nodig

Landgoed Vilsteren

Plaatselijk Belang

Waar is de expertise

Lopend onderzoek via Landgoed Vilsteren

Prioriteit

P-2

Wie kan/wil wat doen

Landgoed Vilsteren en Stuurgroep Duurzaam Vilsteren

3 Bewustwording energie via persoonlijke benadering. Collectieve inkoop zonnepanelen.

Energiemaatregelen nogmaals, maar dan persoonlijk onder de aandacht brengen, mede n.a.v. verplichte energielabel die er aan zit te komen.

Stuurgroep Duurzaam Vilsteren met aanvullende nieuwe aktie.

Gemeente (lage lening)

Provincie i.v.m. subsidie

P-1

Stuurgroep Duurzaam Vilsteren

4 Waterenergie, denk hierbij aan de Vecht.

Contactlegging met waterschap

Stuurgroep Duurzaam Vilsteren

Waterschap / Landgoed Vilsteren

P-3

Uitstellen Landgoed Vilsteren vragen

VILSTEREN

Dorpsvisie van 2015 tot ...

Thema 2: ENERGIE EN DUURZAAMHEID

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
5 Zonneveld met panelen op de grond. Of op bestaande grote daken van gebouwen.	Concrete eerste stappen Onderzoeken op haalbaarheid en subsidies.	Wie/wat hebben we nodig Particulieren die een aantal panelen willen kopen	Waar is de expertise Stimuland. Onafhankelijke verkooppartij	Prioriteit P-1	Wie kan/wil wat doen
6 Mestvergisting voor energie	Inbrengen voor onderzoek en haalbaarheid.	Landbouwstudiegroep	Stimuland Hoonhorst	P-3	
7 Warmte terugwinning uit melk	Inbrengen voor onderzoek en haalbaarheid.	Landbouwstudiegroep	Is eerder aandacht aan geschonken door landbouw studiegroep	P-3	Voorlopig geen verdere actie
8 Aanleg glasvezel	Is reeds in volle gang.	Vechtdal breed / Plaatselijk Belang	Vechtdal breed	P-1	Plaatselijk Belang

Thema 3: JONGEREN

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
9 Multifunctioneel veld Sportveld school verbeteren (kunstgras). Creëren speelbos/ crossbaan.	Concrete eerste stappen Basisschool op de kaart zetten. Samenwerking met De Kleine Kornuiten. Voor- en Naschoolse opvang. Kijken naar de mogelijkheden	Wie/wat hebben we nodig Website school interactiever Samenwerking Landgoed Vilsteren intensiveren. Landgoed Vilsteren Vrijwilligers. Ouderraad.	Waar is de expertise Eigen kennis en promotie artikelen en film kenbaar maken. Landgoed Vilsteren. Plaatselijk Belang.	Prioriteit P-1	Wie kan/wil wat doen School, BSO/VSO. Jongerenverenigingen Plaatselijk belang. Ouderraad. Hebe / Jolevi

Thema 4: VOORZIENINGEN, DIENSTEN EN REURING

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
10 Digitaal dorpscafé Website voor Vilsteren met alle informatie, nieuws, agenda prikbord en ideeën. Vraag en aanbod enz.	Concrete eerste stappen Werkgroep vormen en snel een domeinnaam bedenken en vastleggen. Fundament online brengen.	Wie/wat hebben we nodig Werkgroepje dat de mogelijkheden in kaart brengt van eisen en wensen.	Waar is de expertise Dorpen als Hoonhorst en Lemelerveld werken al met een dergelijke site.	Prioriteit P-1	Wie kan/wil wat doen Eén persoon of iemand wil zich inzetten een werkgroep te vormen van zowel jong als oud

VILSTEREN

Dorpsvisie van 2015 tot ...

Thema 4: VOORZIENINGEN, DIENSTEN EN REURING

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
11 Een dorpscafé voor ontmoetingen van Vilsternaren (e.o.) jong en oud. Met een brede inzet voor iedereen.	Nog geen helder beeld als uitzicht, maar dit gaan onderzoeken. Wat zijn de kansen en wat de belemmeringen.	Enkele enthousiaste Vilsternaren om als werkgroep te functioneren	Eigenaren en beheerders van buurtdorpen.	P-2	Stuurgroep Duurzaam Vilsteren

Thema 5: ZORG

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
12 Het opzetten van een vrijwilligers netwerk voor Vilsteren en omstreken. Ondersteuning bieden in de Vilsterse samenleving	<p>Informatie inwinnen bij nabij gelegen buurtschappen.</p> <p>Huis aan huis inventarisatie voor behoefte.</p>	<p>Stimuland.</p> <p>Gemeente Ommen.</p> <p>Subsidies.</p>	<p>Informatie bij omliggende plaatsen die dit al hebben.</p>	P-1	Er zijn personen die hierin mee willen denken.
13 Gezamenlijk infoblad/ website met vraag/aanbod betreffende tuinklusjes, carpoolen, boodschappen, koffiedrinken (gezelschap)	Huis aan huis inventariseren wat de behoefte is.	Vrijwilligers	<p>Gemeente (en denk aan subsidie mogelijkheden)</p> <p>Landgoed Vilsteren.</p>	P-2	

Thema 6: ECONOMIE EN ONDERNEMERSCHAP

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
14 Mogelijkheden om werkgelegenheid uit te breiden	Belangstellenden	Toeristen	Huidige ondernemers	P-2	
15 Nieuwe kleinschalige ondernemingen moeten een kans krijgen. Te denken aan Bed en Breakfast, Verhuur, Dienstverlening, Zorg, Webshops, Workshops.	Overleg met huidige ondernemers om knelpunten voor uitbreiding in kaart te brengen.	<p>Enthousiaste ondernemers.</p> <p>Kiosk tussen Tijhaar en Feijen.</p> <p>Langdurige werklozen, vrijwilligerswerk</p>	<p>Landgoed Vilsteren</p> <p>Nieuwe ondernemers.</p> <p>Plaatselijk Belang</p> <p>Gemeente Ommen</p>		

VILSTEREN

Dorpsvisie van 2015 tot ...

Thema 6: ECONOMIE EN ONDERNEMERSCHAP

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
16 Ondernemingen voor uitbreiding toerisme.	Overleg met huidige ondernemers aangaande toerisme. Meer publiciteit voor toerisme.	Mountainbike route. Mogelijkheden bij de meertjes. Openbaar toilet.	Huidige ondernemers Landgoed Vilsteren Nieuwe ondernemers. Plaatselijk Belang Gemeente Ommen	P-2	

Thema 7: RUIMTELIJKE KWALITEIT

Prioriteit: (P1) actie noodzakelijk, (P2) actie gewenst, (P3) actieoverwegen.

Nr. Wat gaan we doen	Concrete eerste stappen	Wie/wat hebben we nodig	Waar is de expertise	Prioriteit	Wie kan/wil wat doen
17 Fietspad Vilsterse Allee.	Realiseren fietspad langs de Vilsterse Allee.	Landgoed Vilsteren (denk aan toerisme) Gasunie en aanwonenden i.v.m. schoolgaande kinderen. Werkgroep voor verzamelen informatie en feiten. Gemeente (vergunning, subsidie) Sponsoren.	Werkgroep van mensen uit de gemeenschap. Grondverzetbedrijf voor aanleg. Kunde voor aanleg en uitwerking van fiets-, ruiters-, rolstoel-, en voetpaden.	P-3	
18 Fietspad Vilsterseweg verbeteren.	Situatie onder de aandacht brengen bij de gemeente	Nederlandse Spoorwegen (NS) Gemeente Ommen. Informanten die e.e.a. in kaart brengen van de gevaren grote ruimtes tussen de tegels. School die hierin ook een betekenis kan hebben. Toeristen en overige gebruikers.	Gemeente Ommen. Buiten Beter telefoon app	P-1	Informatie richting gemeente School benaderen Gemeenschap benaderen